C/2025/3989

20.8.2025

DOPORUČENÍ RADY,

ze dne 8. července 2025,

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Litvy

(C/2025/3989)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a zejména na čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

Obecná východiska

(1) Nařízení (EU) 2024/1263, které vstoupilo v platnost dne 30. dubna 2024, stanoví cíle rámce správy ekonomických záležitostí, jehož účelem je podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reforem a investic a předcházet nadměrným schodkům veřejných financí. Nařízení stanoví, že Rada a Komise vykonávají mnohostranný dohled v rámci evropského semestru v souladu s cíli a požadavky stanovenými v SFEU. Evropský semestr zahrnuje zejména definování doporučení pro jednotlivé země a dohled nad jejich prováděním. Nařízení rovněž podporuje odpovědnost členských států za fiskální politiku a klade důraz na její střednědobé zaměření v kombinaci s účinnějším a soudržnějším prosazováním. Každý členský stát musí Radě a Komisi předložit národní střednědobý fiskálně-strukturální plán obsahující jeho fiskální, reformní a investiční závazky, který v závislosti na délce volebního období v daném členském státě pokrývá období čtyř nebo pěti let. Dráha čistých výdajů ([2]) v těchto plánech musí být v souladu s požadavky uvedeného nařízení, včetně požadavku na to, aby byl veřejný dluh do konce období korekce uveden na věrohodně sestupnou dráhu nebo aby na této dráze setrval anebo aby zůstal na obezřetné úrovni pod hodnotou 60 % hrubého domácího produktu (HDP) a aby se schodek veřejných financí ve střednědobém horizontu snížil pod referenční hodnotu 3 % HDP stanovenou ve Smlouvě nebo se pod ní udržel. Pokud se členský stát zaváže k příslušnému souboru reforem a investic v souladu s kritérii stanovenými v uvedeném nařízení, může být období korekce prodlouženo, a to nejvýše o tři roky.

([1]) Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

([2]) Čisté výdaje ve smyslu čl. 2 bodu 2 nařízení (EU) 2024/1263: „čistými výdaji“ se rozumí veřejné výdaje očištěné o i) úrokové výdaje; ii) diskreční opatření na straně příjmů; iii) výdaje na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie; iv) vnitrostátní výdaje na spolufinancování programů financovaných Unií; v) cyklické prvky výdajů na dávky v nezaměstnanosti a vi) jednorázová a jiná dočasná opatření.

(2) Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ([3]), kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje členským státům finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. V souladu s prioritami evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik podporuje hospodářské a sociální oživení a stimuluje udržitelné reformy a investice, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace a zvýšení odolnosti ekonomik členských států. Také pomáhá posílit veřejné finance, podnítit hospodářský růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu, zlepšit územní soudržnost v rámci Unie a podpořit setrvalé provádění evropského pilíře sociálních práv.

(3) Nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ([4]) (dále jen „nařízení REPowerEU“) přijaté dne 27. února 2023 má za cíl ukončit závislost Unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. To pomůže dosáhnout energetické bezpečnosti a diverzifikovat dodávky energií v Unii a vede k širšímu využívání obnovitelných zdrojů energie, ke zvýšení kapacity pro ukládání energie a ke zlepšení energetické účinnosti.

(4) Dne 14. května 2021 předložila Litva Komisi v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 uvedeného nařízení posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V. Dne 28. července 2021 přijala Rada prováděcí rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Litvy ([5]), které bylo dne 9. listopadu 2023 změněno podle čl. 18 odst. 2 za účelem aktualizace maximálního finančního příspěvku na nevratnou finanční podporu a za účelem začlenění kapitoly REPowerEU ([6]). Uvolnění splátek je podmíněno přijetím rozhodnutí Komise v souladu s čl. 24 odst. 5, v němž se stanoví, že Litva uspokojivě splnila příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Podmínkou uspokojivého splnění je rovněž absence zvratu u dříve dosažených milníků a cílů, pokud jde o tutéž reformu nebo investici.

(5) Dne 8. července 2025 přijala Rada na doporučení Komise doporučení, kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Litvy ([7]). Plán byl předložen v souladu s článkem 11 a čl. 36 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2024/1263, vztahuje se na roky 2025–2029 a zahrnuje postup fiskální korekce rozložený do čtyř let.

(6) Dne 26. listopadu 2024 Komise přijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Litvy na rok 2025. Téhož dne Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ([8]) přijala zprávu mechanismu varování 2025, v níž není Litva uvedena jako jeden z členských států, u nichž je třeba provést hloubkový přezkum. Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2025, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Rada přijala doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ([9]) dne 13. května 2025 a společnou zprávu o zaměstnanosti dne 10. března 2025.

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ze dne 27. února 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2021/241, pokud jde o kapitoly REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, a nařízení (EU) č. 1303/2013, (EU) 2021/1060 a (EU) 2021/1755 a směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([5]) Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 28. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Litvy (ST 10477/2021).

([6]) Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 23. listopadu 2023, kterým se mění prováděcí rozhodnutí ze dne 28. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Litvy (ST 14637/2023).

([7]) Doporučení Rady ze dne 8. července 2025, kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Litvy (Úř. věst. C, C/2025/3959, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3959/oj).

([8]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

([9]) Doporučení Rady ze dne 13. května 2025 týkající se hospodářské politiky eurozóny (Úř. věst. C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

(7) Dne 29. ledna 2025 Komise zveřejnila Kompas konkurenceschopnosti, strategický rámec, jehož cílem je posílit globální konkurenceschopnost EU v příštích pěti letech. Stanoví tři transformační požadavky udržitelného hospodářského růstu: i) inovace; ii) dekarbonizace a konkurenceschopnost a iii) bezpečnost. Za účelem odstranění rozdílů v oblasti inovací si EU klade za cíl prosazovat průmyslové inovace, podporovat růst startupů prostřednictvím iniciativ, jako je Strategie EU pro startupy a scaleupy, a urychlit zavádění pokročilých technologií, jako je umělá inteligence a kvantová výpočetní technika. V zájmu dosažení zelenějšího hospodářství Komise předložila komplexní Akční plán pro cenově dostupnou energii a Dohodu o čistém průmyslu, které zajistí, aby přechod na čistou energii zůstal nákladově efektivní, zohledňoval konkurenceschopnost, zejména v energeticky náročných odvětvích, a byl hnací silou růstu. Pro snížení nadměrné závislosti a zvýšení bezpečnosti je Unie odhodlána posílit globální obchodní partnerství, diverzifikovat dodavatelské řetězce a zajistit přístup ke kritickým surovinám a čistým zdrojům energie. Tyto priority se opírají o horizontální faktory, jež zahrnují zjednodušení právních předpisů, prohloubení jednotného trhu, financování konkurenceschopnosti a unii úspor a investic, podporu dovedností a kvalitních pracovních míst a lepší koordinaci politik EU. Kompas konkurenceschopnosti je sladěn s evropským semestrem, čímž je zajištěno, aby hospodářské politiky členských států byly v souladu se strategickými cíli Komise a při správě ekonomických záležitostí byl uplatňován jednotný přístup, který podporuje udržitelný růst, inovace a odolnost v celé Unii.

(8) Evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik se v roce 2025 nadále vyvíjí souběžně s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost. Stále platí, že pro naplnění politických priorit v rámci evropského semestru je zásadně důležité plné provedení plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány pomáhají účinně řešit všechny výzvy, které byly uvedeny v příslušných doporučeních pro jednotlivé země vydaných v posledních letech, nebo významnou část těchto výzev. Tato doporučení pro jednotlivé země zůstávají relevantní i pro posuzování pozměněných plánů pro oživení a odolnost v souladu s článkem 21 nařízení (EU) 2021/241.

(9) Doporučení pro jednotlivé země 2025 by se měla vztahovat na všechny klíčové výzvy hospodářské politiky, jež nejsou dostatečně řešeny v rámci opatření obsažených v plánech pro oživení a odolnost, s přihlédnutím k příslušným výzvám identifikovaným v doporučeních pro jednotlivé země z období 2019–2024.

(10) Dne 4. června 2025 Komise zveřejnila zprávu o Litvě pro rok 2025. Posoudila pokrok, který Litva učinila při plnění příslušných doporučení, a zhodnotila, jak Litva provádí plán pro oživení a odolnost. Na základě této analýzy identifikovala nejnaléhavější výzvy, kterým Litva čelí. Posoudila rovněž pokrok Litvy při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie pro rok 2030 v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby a sociálního vyloučení, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

Posouzení roční zprávy o pokroku

(11) Dne 8. července 2025 Rada doporučila pro Litvu následující maximální tempo růstu čistých výdajů: 6,1 % v roce 2025, 5,2 % v roce 2026, 4,8 % v roce 2027, 4,5 % v roce 2028 a 4,3 % v roce 2029, což odpovídá maximální kumulativní míře růstu vypočtené s ohledem na rok 2024 ve výši 6,1 % v roce 2025, 11,6 % v roce 2026, 17,0 % v roce 2027, 22,3 % v roce 2028 a 27,5 % v roce 2029. Dne 30. dubna 2025 předložila Litva také svou roční zprávu o pokroku ([10]), která se týká příslušných údajů o plnění rozpočtu a prognóz a provádění reforem a investic reagujících na hlavní výzvy uvedené v jí určených doporučeních v rámci evropského semestru. Roční zpráva o pokroku rovněž zohledňuje zprávy, které Litva dvakrát za rok podává o pokroku dosaženém při plnění plánu pro oživení a odolnost v souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241.

(12) Útočná válka Ruska proti Ukrajině a její důsledky představují pro Evropskou unii existenční výzvu. Komise doporučila aktivovat národní únikovou doložku Paktu o stabilitě a růstu koordinovaným způsobem, aby podpořila úsilí EU o rychlé a výrazné zvýšení výdajů na obranu. Evropská rada tento návrh na svém zasedání dne 6. března 2025 uvítala. Na základě žádosti Litvy ze dne 2. května 2025 přijala Rada dne 8. července 2025 na doporučení Komise doporučení, kterým se Litvě umožňuje odchýlit se od doporučených maximálních temp růstu čistých výdajů a překročit je ([11]).

([10]) Roční zprávy o pokroku z roku 2025 jsou dostupné na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_cs.

([11]) Doporučení Rady ze dne 8. července 2025, kterým se Litvě umožňuje odchýlit se od maximálních temp růstu čistých výdajů stanovených Radou podle nařízení (EU) 2024/1263 (aktivace národní únikové doložky) (Úř. věst. C, C/2025/3969, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3969/oj).

(13) Na základě údajů potvrzených Eurostatem ([12]) se schodek veřejných financí Litvy zvýšil z 0,7 % HDP v roce 2023 na 1,3 % v roce 2024, zatímco veřejný dluh vzrostl ze 37,3 % HDP na konci roku 2023 na 38,2 % na konci roku 2024. Podle výpočtů Komise odpovídá tento vývoj tempu růstu čistých výdajů ve výši 10,7 % v roce 2024. V roční zprávě o pokroku odhaduje Litva tempo růstu čistých výdajů v roce 2024 na 10,5 %. Na základě odhadů Komise bylo nastavení fiskální politiky ([13]), které zahrnuje výdaje financované jak z vnitrostátních, tak z unijních zdrojů, v roce 2024 expanzivní, a to ve výši 1,6 % HDP.

(14) Podle roční zprávy o pokroku předpokládá makroekonomický scénář, na němž jsou založeny rozpočtové projekce Litvy, v roce 2025 růst reálného HDP o 2,8 % a v roce 2026 o 1,5 %, zatímco inflace měřená HISC je v roce 2025 odhadována na 3,3 % a v roce 2026 na 2,4 %. Prognóza Komise z jara 2025 předpokládá růst reálného HDP v roce 2025 o 2,8 % a v roce 2026 o 3,1 % a inflaci měřenou HISC v roce 2025 na úrovni 2,6 % a v roce 2026 na úrovni 1,2 %.

(15) V roční zprávě o pokroku se očekává, že se schodek veřejných financí v roce 2025 zvýší na 2,8 % HDP, zatímco poměr veřejného dluhu k HDP by měl do konce roku 2025 vzrůst na 42,4 %. Tento vývoj odpovídá tempu růstu čistých výdajů v roce 2025 ve výši 9,9 %. Prognóza Komise z jara 2025 předpokládá v roce 2025 schodek veřejných financí ve výši 2,3 % HDP. Zvýšení schodku v roce 2025 odráží především zvyšující se vládní výdaje na sociální dávky, veřejné investice, mezispotřebu, náhrady zaměstnancům a úrokové výdaje. Podle výpočtů Komise tento vývoj odpovídá tempu růstu čistých výdajů v roce 2025 ve výši 9,0 %. Tyto nižší projekce růstu čistých výdajů než v roční zprávě o pokroku a rozdíl mezi saldem veřejných financí předpokládaným Komisí a Litvou jsou způsobeny nižšími předpokládanými výdaji veřejných financí na mezispotřebu a investice v jarní prognóze Komise 2025. Na základě odhadů Komise se očekává, že nastavení fiskální politiky, které zahrnuje výdaje financované jak z vnitrostátních, tak z unijních zdrojů, bude v roce 2025 expanzivní, a to ve výši 1,7 % HDP. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl podle prognózy Komise z jara 2025 do konce roku 2025 zvýšit na 41,2 %. Zvýšení poměru dluhu k HDP v roce 2025 odráží především rozpočtový schodek, jakož i vnitřní dynamiku dluhu.

(16) Podle prognózy Komise z jara 2025 se očekává, že v roce 2025 budou z nevratné podpory („grantů“) z Nástroje pro oživení a odolnost financovány výdaje vládních institucí ve výši 1,2 % HDP, přičemž v roce 2024 to bylo 0,5 % HDP. Výdaje financované z nevratné podpory Nástroje pro oživení a odolnost umožní vysoce kvalitní investice a reformy zaměřené na zvýšení produktivity bez přímého dopadu na saldo veřejných financí a veřejný dluh Litvy.

(17) Výdaje vládních institucí Litvy na obranu činily 1,8 % HDP v roce 2021, 2,1 % HDP v roce 2022 a 2,5 % HDP v roce 2023 ([14]). Podle prognózy Komise z jara 2025 se předpokládá, že výdaje na obranu budou v roce 2024 činit 2,8 % HDP a v roce 2025 pak 3,2 % HDP. To odpovídá nárůstu o 1,4 procentního bodu HDP ve srovnání s rokem 2021. Litva odhaduje, že výdaje na obranu v roce 2024 dosáhnou 2,8 % HDP a v roce 2025 pak 3,3 % HDP. Období aktivace národní únikové doložky (2025–2028) umožňuje Litvě změnit své priority veřejných výdajů nebo zvýšit příjmy vládních institucí tak, aby trvale vyšší výdaje na obranu neohrozily střednědobou udržitelnost veřejných financí.

(18) Podle prognózy Komise z jara 2025 se očekává, že tempo růstu čistých výdajů Litvy v roce 2025 dosáhne 9,0 %. Na základě prognózy Komise z jara 2025 se předpokládá, že tempo růstu čistých výdajů Litvy v roce 2025 bude vyšší než doporučené maximální tempo růstu, což v daném roce odpovídá odchylce ([15]) 1,0 % HDP. Předpokládaná odchylka je však v mezích flexibility, kterou poskytuje národní úniková doložka na základě současných prognóz výdajů na obranu.

([12]) Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2025.

([13]) Nastavení fiskální politiky je definováno jako měřítko roční změny základního stavu veřejných rozpočtů. Jeho cílem je posoudit ekonomický impuls plynoucí z fiskálních politik, a to jak z těch, které jsou financovány z vnitrostátních zdrojů, tak z těch, které jsou financovány z rozpočtu EU. Nastavení fiskální politiky se měří jako rozdíl mezi i) střednědobým potenciálním růstem a ii) změnou primárních výdajů očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie.

([14]) Zdroj: Eurostat, vládní výdaje podle klasifikace funkcí vládních institucí (COFOG). Vzhledem k metodickým rozdílům mezi definicemi podle COFOG a NATO se výdaje založené na definici dle COFOG mohou lišit od výdajů založených na definici dle NATO.

([15]) Od roku 2026 se tyto údaje budou objevovat na kontrolním účtu, jak je stanoveno v článku 22 nařízení (EU) 2024/1263.

(19) Roční zpráva o pokroku nezahrnuje rozpočtové projekce na období po roce 2025. Prognóza Komise z jara 2025 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky, že v roce 2026 bude schodek veřejných financí činit 2,3 % HDP. Tento vývoj odpovídá tempu růstu čistých výdajů v roce 2026 ve výši 5,8 %. Na základě odhadů Komise se očekává, že nastavení fiskální politiky, které zahrnuje výdaje financované jak z vnitrostátních, tak z unijních zdrojů, bude v roce 2026 neutrální. Podle odhadu Komise se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP vzroste do konce roku 2026 na 43,9 %. Zvýšení poměru dluhu k HDP v roce 2026 odráží především záporné saldo veřejných financí a vnitřní dynamiku dluhu.

Klíčové politické výzvy

(20) Veřejné výdaje na veřejné služby a sociální ochranu v Litvě patří stále k nejnižším v EU, což omezuje včasný a rovný přístup ke zdravotní péči, sociální ochraně a kvalitním službám veřejné správy. V roce 2023 představovaly výdaje na sociální ochranu 14,0 % HDP, což je o mírně přes pět procentních bodů méně než průměr EU, který v roce 2023 činil 19,2 %. Navíc se zdá, že účinnost výdajů na sociální ochranu, zejména pokud jde o dávky nemocenského pojištění a dávky v invaliditě, je omezená. V roce 2023 vyčlenila Litva 3,7 % svého HDP na platby a opatření v oblasti nemocenského pojištění a zdravotního postižení, což je čtvrtá nejvyšší míra v EU. Navzdory podobnému výskytu zdravotního postižení (27,4 % celkového obyvatelstva Litvy v roce 2023 oproti 26,8 % v EU na základě ukazatele dlouhodobého omezení aktivit (GALI)) však měla Litva v roce 2023 u osob se zdravotním postižením třetí nejvyšší míru ohrožení chudobou v EU. Další kriticky podfinancovanou oblastí politiky je zdravotnictví, kterému se v roce 2023 dostalo šestého nejnižšího financování ze strany vládních institucí v EU, a to ve výši 5,3 % HDP oproti průměru EU ve výši 7,4 %. Nedostatečné finanční zdroje na zdravotní péči mají za následek vysokou míru neuspokojených potřeb pacientů, a to zejména u nízkopříjmových skupin, silnou závislost na přímých platbách a neschopnost nabídnout zdravotnickým pracovníkům konkurenceschopné platy a podmínky. Obecné veřejné služby (např. služby státní správy a samosprávy) jsou rovněž financovány nedostatečně a v roce 2023 byla úroveň jejich financování třetí nejnižší v EU (3,4 % HDP oproti průměru EU ve výši 5,9 %).

(21) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) nařízení (EU) 2021/241 a s přílohou V kritériem 2.2 uvedeného nařízení zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Očekává se, že tyto reformy a investice pomohou účinně řešit všechny výzvy identifikované v příslušných doporučeních pro tuto zemi nebo jejich významnou část. V tomto napjatém časovém rámci má dokončení účinného provádění plánu pro oživení a odolnost včetně kapitoly REPowerEU zásadní význam pro posílení dlouhodobé konkurenceschopnosti Litvy prostřednictvím zelené a digitální transformace a pro zajištění sociální spravedlnosti. Sdělení Komise NextGenerationEU – Cesta do roku 2026, které bylo přijato dne 4. června 2025, vyjasňuje příslušný harmonogram ukončení nástroje a poskytuje členským státům pokyny pro maximalizaci provádění do 31. srpna 2026, včetně toho, jak dále zefektivnit plány pro oživení a odolnost, uvádí nejdůležitější možnosti, které je třeba zvážit při jejich revizi, a zdůrazňuje význam pečlivého společného plánování před předložením posledních žádostí o platbu v roce 2026. Při provádění reforem a investic uvedených v plánu pro oživení a odolnost již Litva dosáhla pokroku. Pro splnění závazků plánu pro oživení a odolnost do srpna 2026 je nezbytné, aby Litva urychlila provádění reforem a investic řešením příslušných výzev, jako je omezená spolupráce celostátních, regionálních a místních orgánů. Aby byla zajištěna široká podpora pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost, je i nadále nezbytné do procesu systematicky zapojovat místní a regionální orgány, sociální partnery, občanskou společnost a další příslušné zúčastněné strany.

(22) V Litvě došlo k urychlení provádění programů politiky soudržnosti, které zahrnují podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu pro spravedlivou transformaci (FST), Evropského sociálního fondu plus (ESF+) a Fondu soudržnosti (FS). Je důležité pokračovat v úsilí o zajištění rychlého provádění těchto programů a zároveň maximalizovat jejich reálný dopad. Litva již na základě svých programů v rámci politiky soudržnosti přijímá opatření na podporu konkurenceschopnosti a růstu a současně na posílení sociální soudržnosti. Litva zároveň nadále čelí výzvám, včetně těch, které se týkají zvyšování konkurenceschopnosti, hospodářské a sociální odolnosti a boje proti regionálním rozdílům, řešení chudoby a sociálního vyloučení, zlepšování zdravotní péče, integrace znevýhodněných skupin na trhu práce, jakož i nabídky dovedností, zejména vzhledem k její poloze na východní hranici Unie. V souladu s článkem 18 nařízení (EU) 2021/1060 je Litva povinna v rámci přezkumu fondů politiky soudržnosti v polovině období přezkoumat každý program, mimo jiné s přihlédnutím k příslušným výzvám identifikovaným v doporučeních pro danou zemi z roku 2024. Návrhy Komise přijaté dne 1. dubna 2025 ([16])

([16]) Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1058 a (EU) 2021/1056, pokud jde o zvláštní opatření k řešení strategických výzev v souvislosti s přezkumem v polovině období – COM(2025) 123 final.

prodlužují lhůtu k předložení posouzení – v případě každého programu – výsledku přezkumu v polovině období stanovenou na 31. března 2025. Poskytují také flexibilitu, která pomáhá urychlit provádění programů, a pobídky pro členské státy, aby přidělovaly zdroje politiky soudržnosti do pěti strategických prioritních oblastí Unie, konkrétně do konkurenceschopnosti v oblasti strategických technologií, obrany, bydlení, vodohospodářské odolnosti a přechodu na jiné zdroje energie, a do investic do dovedností v prioritních odvětvích při současném zachování důrazu na osoby v nejzranitelnějších situacích v programech ESF+.

(23) Platforma strategických technologií pro Evropu (STEP) poskytuje příležitost investovat do klíčové strategické priority EU tím, že posílí konkurenceschopnost EU. Platforma STEP je financována z jedenácti stávajících fondů EU. Členské státy mohou rovněž přispívat do programu InvestEU na podporu investic v prioritních oblastech. Litva by mohla tyto iniciativy optimálně využívat k podpoře vývoje nebo výroby kritických technologií, včetně čistých technologií a technologií účinně využívajících zdroje.

(24) Kromě hospodářských a sociálních výzev, které jsou řešeny prostřednictvím plánu pro oživení a odolnost a jiných fondů EU, by Litva měla účinně řešit zbývající výzvy, jež souvisejí se zlepšením přístupu malých a středních podniků k financování, stimulací regionálního rozvoje, zvýšením energetické účinnosti a využíváním energie z obnovitelných zdrojů, posílením systémů sociální ochrany a zdravotní péče a řešením rozdílů v oblasti vzdělávání a dovedností relevantních pro trh práce.

(25) Hospodářský růst Litvy je omezován restriktivními úvěrovými podmínkami a omezeným využíváním vnějšího financování, přičemž k těmto negativním vlivům přispívají i zvýšená geopolitická rizika v regionu. Litevský bankovní sektor je vysoce koncentrovaný, úrokové sazby úvěrů jsou vysoké a požadavky na zajištění přísné. V roce 2024 mělo 13,7 % podniků nadále nedostatek financí, což se projevilo v nízkém poměru bankovních úvěrů k HDP ve výši 33,5 % ve srovnání s průměrem EU, který činí 74,5 %. Litevské kapitálové trhy jsou navíc stále nedostatečně rozvinuté a vyznačují se omezenou hloubkou, aktivitou a likviditou. Ke konci roku 2024 činila tržní kapitalizace akcií 5,9 % HDP, což je výrazně pod průměrem EU ve výši 69,3 %, a podniky se v případě vnějšího financování, které je již nyní omezené, nadále spoléhají spíše na bankovní zprostředkování než na získávání finančních prostředků prostřednictvím emisí akcií a dluhopisů. Tato závislost na tradičním bankovnictví omezuje investiční příležitosti a snižuje zájem investorů. Navzdory určitým příslibům v odvětví rizikového kapitálu, kdy startupy získaly v roce 2023 částku ve výši 292 milionů EUR, zůstávají investice do soukromého kapitálu pod standardy EU.

(26) Plánované změny druhého pilíře důchodového systému zvyšují rizika spojená s dalším rozvojem litevských kapitálových trhů. Litevské ministerstvo sociálního zabezpečení a práce předložilo návrh na zrušení automatického přihlašování účastníků do druhého pilíře důchodového systému, čímž by se přešlo na model dobrovolné účasti, a na otevření rozsáhlých možností výběru s volnými podmínkami. V současné době jsou v litevských fondech druhého pilíře nashromážděny úspory ve výši přibližně 9,1 miliardy EUR (11,6 % HDP), z čehož je zhruba 1 miliarda EUR investována na vnitrostátním trhu. Model dobrovolné účasti ve spojení s dalšími politickými opatřeními pravděpodobně sníží výši úspor v Litvě, což by mohlo ohrozit rozvoj kapitálových trhů a ztížit přístup k financování.

(27) Litva vykazuje nízkou úroveň inovační aktivity a u různých ukazatelů výzkumu a inovací zaostává za průměrem EU. Intenzita výzkumu a vývoje v Litvě (přibližně 1 % HDP) je značně pod průměrem EU (2,25 %), což je způsobeno zejména nízkými investicemi podniků do výzkumu a vývoje, které v roce 2023 klesly na 0,44 % HDP a jsou třikrát nižší než průměr EU. Stejně tak je počet patentových přihlášek stále třikrát nižší než průměr EU. Litevské pobídky v oblasti výzkumu a vývoje, včetně daňových odpočtů a snížených sazeb, měly omezený dopad a malé a střední podniky je využívaly jen v malé míře. Zejména malé a nově založené podniky často nejsou dostatečně ziskové na to, aby mohly pobídky využít, nebo se raději vyhnou administrativní zátěži spojené s podáváním žádostí o pobídky a splněním podmínek pro jejich získání. Pobídky je třeba přezkoumat a zefektivnit, aby byly atraktivnější a přístupnější pro malé a střední podniky, a podpořit tak soukromé investice do výzkumu a vývoje.

(28) Míra společných vědeckých publikací veřejného a soukromého sektoru v Litvě zůstává v posledním desetiletí jednou z nejnižších v EU, což svědčí o slabém propojení vědy a podniků. Důležitým faktorem je roztříštěnost litevské vědecké základny, kdy jsou výzkumné činnosti rozptýleny na různých univerzitách a mnoha malých vysokých školách, které často nemají dostatečnou kapacitu k účasti na podnikatelských projektech. Reorganizace vysokých škol sice probíhá, neexistují však žádné finanční pobídky, které by univerzity motivovaly ke slučování a sdružování zdrojů s cílem zvýšit spolupráci v oblasti výzkumu. Tyto pobídky by měly být zajištěny, aby se optimalizovala síť univerzit a dosáhlo se dostatečného rozsahu pro vědeckou excelenci, což by následně usnadnilo spolupráci mezi vědou a podniky.

(29) Počet studentů postsekundárního vzdělávání, zejména v oborech, jako je strojírenství a zpracovatelský průmysl, v posledních několika letech výrazně klesl, což prohloubilo nedostatek dovedností. Litevská vláda podnikla kroky k řešení tohoto problému, nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi však přetrvává, přičemž 76 % podniků uvádí jako překážku dlouhodobých investic nedostatek pracovníků s vhodnou kvalifikací.

(30) V Litvě přetrvávají regionální rozdíly, které se ještě prohlubují v důsledku rozdílných tendencí v oblasti pracovních sil a produktivity. Mezi lety 2014 a 2024 vzrostla produktivita ve Vilniusu a dalších velkých městských oblastech přibližně o 20 %, zatímco ve vzdálenějších okresech pouze o 7 %, což prohloubilo rozdíly v HDP na obyvatele, inovacích a zaměstnanosti vysoce kvalifikovaných pracovníků. Odvětví špičkových technologií se na celkové zaměstnanosti ve Vilniusu podílí 10 %, zatímco jinde je to jen 2,7 %. Městské oblasti přitahují vysoce kvalifikovanou pracovní sílu a investice s vysokou přidanou hodnotou, zatímco zbytek země je stále osídlen převážně mikropodniky v odvětvích s nízkou výkonností, což omezuje vnější efekty produktivity a místní daňové příjmy, a ztěžuje tak vzdáleným obcím efektivní poskytování kvalitní zdravotní péče, vzdělávání a dalších veřejných služeb. Litva má prostor pro zlepšení regionální konektivity, přilákání investic a posílení spolupráce mezi obcemi. Ukázalo se, že cílené průmyslové zóny, konkurenční pobídky a specializované vzdělávací programy přitahují zahraniční investice a vytvářejí kvalitní pracovní místa. Revize právního a institucionálního rámce pro spolupráci mezi obcemi a vyjasnění regionálních strategií – s intenzivnější spoluprací mezi obcemi, ústřední vládou, poskytovateli vzdělávání a podniky – by pomohla zlepšit regionální hospodářskou základnu, přilákat strategické investory a zlepšit poskytování veřejných služeb v regionech.

(31) Litva zůstává závislá na dovozu energie, a to i přes značný nárůst výroby energie z obnovitelných zdrojů. Navzdory zlepšení v posledních letech činila v roce 2023 její závislost na dovozu fosilních paliv 68 %, což je více než průměr EU (58,3 %). Pokud jde o elektřinu dostupnou pro konečnou spotřebu, čistý dovoz v roce 2023 představoval 62,4 %, což je druhý nejvyšší podíl v EU. V roce 2024 zároveň v zemi přibyla nová výrobní kapacita o objemu 1 724 MW (+ 59,6 %), a to zejména díky solární (+93 %) a větrné (+42 %) energii. Elektrická síť se proto musí rychle přizpůsobit novým přípojkám. Litva sice dosáhla pokroku při zjednodušování povolovacích postupů, avšak výstavba nové infrastruktury sítě, která je nezbytná pro rozšíření kapacity sítě a usnadnění přístupu, stále trvá podstatně déle než rozvoj nové kapacity výroby nebo poptávky.

(32) Tři čtvrtiny litevského fondu budov byly postaveny před rokem 1992, což vede k nízké energetické účinnosti a vysoké spotřebě energie, která je dána především potřebou vytápění a chlazení, na něž připadá 80 % celkové spotřeby energie. Navzdory významnému úsilí v posledních letech (včetně energeticky účinných renovací a daňové podpory na snížení nákladů domácností na energii) patří energetická chudoba v Litvě nadále k nejvyšším v EU: v roce 2024 nebylo 18 % domácností schopno mít doma přiměřeně teplo, což je téměř dvojnásobek průměru EU, který činí 9,2 %. V Litvě proto existuje prostor pro zvýšení energetické účinnosti domácností, což by mohlo snížit spotřebu primární energie a energetickou chudobu. V poslední době se Litva snaží omezit snížení spotřební daně z fosilních paliv, zvýšit spotřební daně z plynových olejů, uhlí, koksu a hnědého uhlí, zavést spotřební daně z rašeliny pro vytápění a začlenit složku oxidu uhličitého do sazeb spotřební daně z energetických produktů. Přesto stále vykazuje značné dotace na fosilní paliva bez plánovaného ukončení před rokem 2030. Za prioritu při postupném ukončování by mohly být považovány zejména dotace na fosilní paliva, které cíleně neřeší ani energetickou chudobu, ani skutečné obavy o energetickou bezpečnost, brání elektrifikaci a nemají zásadní význam pro konkurenceschopnost průmyslu. V Litvě jsou dotace na fosilní paliva, jako je nižší spotřební daň ze zemního plynu používaného k vytápění podniků a domácností a nižší sazba daně z přidané hodnoty u vytápění obytných prostor, ekonomicky neefektivní, udržují závislost na fosilních palivech a odrazují od elektrifikace v sektoru bydlení.

(33) Litva se při přechodu na oběhové hospodářství potýká s přetrvávajícími problémy. V roce 2023 činila míra využití oběhového materiálu pouze 3,9 %, což je třikrát méně než průměr EU ve výši 11,8 %, a patří mezi pět nejnižších hodnot v EU. Litva je sice vysoce závislá na dovozu surovin, jejich zdroje jsou však poměrně diverzifikované. Materiálová stopa země (22,7 tuny na osobu) je nicméně výrazně vyšší než průměr EU (14 tun na osobu) a průmyslová výroba vypouští zhruba o třetinu více skleníkových plynů než průměr EU (360 g/EUR oproti 270 g/EUR v ekvivalentu CO_2), a to i přes značný pokrok v posledním desetiletí. Proto je oprávněný přechod na oběhový model, který účinněji využívá zdroje.

(34) Starý a znečišťující vozový park v Litvě má i nadále zásadní podíl na vysokých emisích skleníkových plynů a brání plnění cílů v oblasti snižování znečištění ovzduší. V roce 2023 bylo 77,1 % osobních automobilů starších deseti let, což z vozového parku činí jeden z nejstarších v EU. Současně bylo pouze 8,2 % nově registrovaných vozidel v roce 2023 na baterie, zatímco průměr v EU činil 14,5 %, což znamená pomalý přechod na dopravu s nulovými emisemi. Litva má také jedny z nejnižších daní z dopravy založené na fosilních palivech v EU a patří k několika málo zemím, kde se neplatí roční daň ze znečištění životního prostředí z motorových vozidel. Neexistence takové daně v kombinaci s pomalu se rozvíjející veřejnou dobíjecí infrastrukturou oslabuje pobídky k přechodu na udržitelnější dopravu s nízkými emisemi. Veřejná doprava je však stále špatně koordinovaná a neatraktivní jak pro poskytovatele, tak pro cestující, přičemž její využívání je nejnižší v EU; v roce 2022 bylo 92,9 % osobních cest uskutečněno automobilem. Rozvoj vlastních dopravních systémů je velkou měrou ponechán na obcích, což vede k nerovnoměrnému rozvoji a nedostatečnému propojení mezi obcemi a kombinovanou dopravou, plánování cest a nedostatku dalších základních služeb pro cestující.

(35) Litevský systém zdravotní péče se vyznačuje vysokou mírou preventabilní a léčbou odvratitelné úmrtnosti a průměrnou délkou života při narození, která je nižší než průměr EU. Zdravotní péče v zemi se rovněž vyznačuje vyšší úmrtností v produktivním věku, než je průměr EU, a značná část obyvatelstva se potýká s problémy v přístupu ke kvalitním lékařským službám. To souvisí s omezeným rozsahem služeb preventivní a primární péče. V porovnání s ostatními zeměmi EU má Litva nižší podíl veřejných výdajů na zdravotní péči, což vede k neúměrné finanční zátěži jednotlivců, kteří hradí značnou část nákladů na zdravotní péči prostřednictvím přímých plateb, což prohlubuje socioekonomické rozdíly ve zdravotním stavu. Litevský systém zdravotní péče mimoto trpí nedostatkem zdravotnických pracovníků, zejména ve venkovských oblastech, kde poskytování zdravotnických služeb ovlivňují tzv. lékařské pouště a stárnutí ošetřovatelů. Litva by mohla mít prospěch z: i) opatření k získání většího počtu zdravotnických pracovníků, aby se zvýšila jejich dostupnost, a ii) investic do posílení přístupu k primární a preventivní péči.

(36) Systém všeobecného vzdělávání v Litvě se potýká s přetrvávajícími problémy, včetně rozdílů ve výsledcích žáků v městských a venkovských oblastech. Nedostatek učitelů, který se zhoršuje v důsledku stárnutí pracovní síly, je překážkou kvality a efektivity vzdělávání. V roce 2022 bylo téměř 40 % učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů ve věku 55 let a více, což představuje jejich nejvyšší podíl v EU. Přitažlivost učitelského povolání je stále nízká kvůli nedostatečným mzdám a neuznávání předchozí praxe. Zvýšení nástupních mezd a snížení rozdílů ve vzdělávání mezi městy a venkovem by mohly pomoci přilákat a udržet více učitelů. Nízká relevantnost odborného vzdělávání a přípravy a vysokoškolského vzdělávání pro trh práce a roztříštěnost při prognózování dovedností současně přispívají ke vzniku nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi na trhu práce. V průzkumu Evropské investiční banky z roku 2024 týkajícím se investic uvedlo 76 % podniků jako dlouhodobou překážku investic nedostupnost kvalifikovaných pracovníků.

(37) Současná přetrvávající nezaměstnanost a nedostatek pracovních sil v některých odvětvích, jako je zdravotnictví, veřejná správa, doprava a finance, rovněž naznačují, že stávající rámec pro změnu kvalifikace a prohlubování dovedností není dostatečně účinný. Posílení vzdělávání dospělých, včetně nezaměstnaných osob, osob s nízkou kvalifikací a dalších zranitelných skupin, má zásadní význam pro řešení nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a nedostatku pracovníků, přičemž rozvoj zelených dovedností podpoří zelenou transformaci Litvy. V roce 2023 se mimoto méně než 5 % osob evidovaných na úřadu práce účastnilo státních opatření, která jim mají pomoci při hledání práce (opatření aktivní politiky na trhu práce). Tento podíl je v Litvě již několik let nízký, což je údajně způsobeno rovněž omezeným využíváním ze strany nezaměstnaných lidí, zejména znevýhodněných osob. Lepší přizpůsobení nabízené podpory individuálním potřebám a další pobídky k účasti by mohly zvýšit podíl nezaměstnaných osob, na něž se vztahují aktivní politiky na trhu práce.

(38) Příjmová nerovnost a chudoba jsou v Litvě stále vysoké. Hrubý příjem v Litvě patří k nejnerovnoměrněji rozděleným v EU a účinnost současného systému daní a dávek při snižování příjmové nerovnosti a chudoby zaostává za průměrem EU. V důsledku toho patřila nerovnost příjmů po zdanění a sociálních transferech i v roce 2024 k nejvyšším v EU a více než pětina obyvatel Litvy žila pod hranicí ohrožení chudobou. Obzvláště dotčeny jsou zranitelné skupiny, jako jsou nezaměstnaní, osoby se zdravotním postižením a starší lidé (65+). Navzdory zlepšení s ohledem na přiměřenost důchodů jsou starší lidé i nadále vystaveni značnému riziku chudoby, což se týká zejména žen. Rozdíly mezi muži a ženami v míře chudoby ve stáří byly v roce 2024 značné, přičemž míra ohrožení chudobou byla u žen výrazně vyšší než u mužů. Osoby se zdravotním postižením čelí jedné z nejvyšších měr ohrožení chudobou (38,2 %; průměr EU: 20,7 %), což odráží jejich nízkou míru zaměstnanosti, přičemž rozdíl

v zaměstnanosti osob se zdravotním postižením v Litvě patří k nejvyšším v EU. Situaci ještě zhoršuje nízká přiměřenost dávek pro osoby se zdravotním postižením. Nedostatečně rozvinuté je také sociální bydlení, na které lidé čekají v průměru pět až šest let. Řešení těchto problémů by rovněž přispělo k podpoře vzestupné sociální konvergence v souladu s druhou fází analýzy zemí provedené útvary Komise na základě Rámce sociální konvergence ([17]).

(39) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada v roce 2025 doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny z roku 2025, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. V případě Litvy pomáhají doporučení č. 2, 3, 4 a 6 provést první doporučení pro eurozónu týkající se konkurenceschopnosti, doporučení č. 3, 4, 5 a 6 pomáhají provést druhé doporučení pro eurozónu týkající se odolnosti a doporučení č. 1 a 5 pomáhají provést třetí doporučení pro eurozónu týkající se makroekonomické a finanční stability stanovené v doporučení z roku 2025,

DOPORUČUJE Litvě v letech 2025 a 2026:

1. Posílit celkové výdaje na obranu a bezpečnost a připravenost při současném zajištění udržitelnosti dluhu v souladu se závěry Evropské rady ze dne 6. března 2025. Dodržovat maximální tempa růstu čistých výdajů doporučená Radou dne 8. července 2025 a současně využít prostor poskytnutý národní únikovou doložkou pro vyšší výdaje na obranu. Zajistit odpovídající financování zdravotní péče, sociální ochrany a obecných veřejných služeb. Zlepšit dodržování daňových předpisů a rozšířit daňovou základnu na zdroje, které méně omezují růst.

2. S ohledem na příslušné lhůty pro včasné dokončení reforem a investic podle nařízení (EU) 2021/241 urychlit provádění plánu pro oživení a odolnost, včetně kapitoly REPowerEU. Urychlit provádění programů v rámci politiky soudržnosti (EFRR, FST, ESF+, FS) a případně využít možností, které nabízí přezkum v polovině období. Optimálně využívat nástroje EU, včetně příležitostí, které poskytuje Program InvestEU a Platforma strategických technologií pro Evropu, ke zvýšení konkurenceschopnosti.

3. Zlepšit přístup malých a středních podniků k financování, mimo jiné stimulací konkurence v oblasti finančních služeb a účasti na finančních trzích snazším využíváním úspor k investování. Usnadnit investice do výzkumu a vývoje a podpořit inovační kapacity, mimo jiné přezkoumáním a zefektivněním stávajících daňových pobídek pro výzkum a vývoj, posílením institucionální a strukturální kapacity vysokoškolských institucí a výzkumných ústavů, zejména zlepšením sítě univerzit, s cílem podpořit propojení podniků a vědy a motivací k zápisu do postsekundárního vzdělávání v oblasti vědy, technologií, inženýrství a matematiky (STEM). Řešit regionální rozdíly zlepšením právního a institucionálního rámce na podporu spolupráce mezi obcemi a rozvoje místních klastrů s cílem přilákat do regionů investice a zlepšit poskytování veřejných služeb, včetně koordinace tras a druhů veřejné dopravy.

4. Dále snižovat závislost na fosilních palivech a dovážené energii a zajistit dostatečnou kapacitu elektrické sítě a přístup k ní s cílem zachovat rychlé tempo zavádění energie z obnovitelných zdrojů. Zvýšit energetickou účinnost budov, aby se snížila energetická chudoba, a pokračovat v postupném odstraňování necílených dotací na fosilní paliva, zejména na vytápění. Zvýšit produktivitu zdrojů, aby se dosáhlo pokroku směrem k oběhovému hospodářství, a to zaměřením na účinné využívání zdrojů a transformaci a dekarbonizaci průmyslové výroby. Zvýšit využívání veřejné a udržitelné dopravy.

5. Zvýšit odolnost systému zdravotní péče a zlepšit výsledky v oblasti zdraví posílením přístupu k primární a preventivní péči a zvýšením dostupnosti zdravotnických pracovníků. Řešit příjmovou nerovnost, chudobu a sociální vyloučení zvýšením pokrytí, přiměřenosti a účinnosti systému sociální ochrany, zlepšením koncepce daňového systému, zlepšením přístupu k sociálnímu bydlení a jeho kvality a zvýšením přiměřenosti starobních důchodů při současném zachování udržitelnosti důchodového systému.

([17]) SWD(2025)95 – Druhá fáze analýzy sociální konvergence zemí na základě Rámce sociální konvergence (SCF), 2025.

6. Zlepšit kvalitu, spravedlnost a efektivitu systému všeobecného vzdělávání, zejména při řešení rozdílů ve výsledcích mezi městy a venkovem, a zároveň zvýšit přitažlivost učitelského povolání, aby se odstranil přetrvávající nedostatek a stárnutí pracovní síly. Řešit nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi zvýšením relevantnosti vysokoškolského vzdělávání pro trh práce, podporou získávání zelených dovedností, lepším vzděláváním dospělých, včetně nezaměstnaných, osob s nízkou kvalifikací a dalších zranitelných skupin, a zvýšením rozsahu aktivních politik na trhu práce, mimo jiné prostřednictvím lepších pobídek k účasti.

V Bruselu dne 8. července 2025.

Za Radu

předsedkyně

S. LOSE